

Telefon/faks ++387 33 24 01 00

e – mail: osvrhbosna@osvrhbosna.edu.ba

Broj: 776-01/23

Datum: 27.09.2023. godine

**IZVEDBENI PLAN TERENSKE NASTAVE IZ GEOGRAFIJE I HISTORIJE ZA
VIII RAZRED
Školska 2023/2024.godina**

Terenski istraživački rad važan je dio historijskog i geografskog obrazovanja, jer on pruža učeniku/ci mogućnost primjene znanja u stvarnom svijetu. Pored sticanja i primjene znanja, učenik/ca može razviti razne vještine tokom terenskog rada, kao što su crtanje skica na terenu, crtež ili opis nekog prostora, rješavanje problema i kritičko mišljenje. Razvijaju se i vještine slušanja, posmatranja, pravljenja bilješki, fotografiranja, prikupljanja, analize, te prikazivanje i prezentiranje podataka. Terenski rad čini geografiju i historiju stvarnim i zanimljivim te pokazuje njihovu aplikativnost.

ODGOJNO-OBRZOZNI CILJEVI I ZADACI TERENSKE NASTAVE

OPĆI CILJEVI

a) odgojni

- Razvijati ljubav prema domovini;
- Upoznavanje prirodnih ljepota i znamenitosti zavičaja;
- Upoznavanje s reljefom, vegetacijom i historijom prostora;
- Razvijati spoznaju o državnom identitetu;
- Razvijati toleranciju i uvažavanje prema drugim narodima, kulturama i religijama;
- Poticati mlade u upoznavanju svoje države s prirodnim i društvenim karakteristikama;
- Razvijati pravilan odnos prema prirodnoj sredini;
- Očuvanje prirodne i kulturne baštine;
- Izgradnja pozitivnih osobina ličnosti (tačnost, odgovornost, humanost, volja, istrajnost...);
- Prihvatanje humanih normi ponašanja (pozitivan odnos prema ljudima i životnoj sredini, pozitivan odnos prema ličnoj i javnoj imovini);
- Poticati druženje i upoznavanje (prevencija maloljetničke delikvencije).

Telefon/faks ++387 33 24 01 00

e – mail: osvrhbosna@osvrhbosna.edu.ba

b) obrazovni ciljevi:

- učenje i otkrivanje u neposrednoj životnoj stvarnosti
- upoznavanje učenika s: prirodnim i kulturnom baštinom, ljudima koji žive u određenom prirodnom i kulturnom okruženju koji su utjecali ili utječu na okolinu
- Upoznati učenike/ce sa teritorijalnim razvojem naše države, granicama, veličinom i administrativnim uređenjem
- Upoznati učenike/ce sa kulturno-historijskim naslijeđem Bosne i Hercegovine koje predstavlja historijsko i turističko bogatstvo naše države

c) funkcionalni ciljevi:

- Učenici/ce će steći saznanje o tome kako Bosna i Hercegovina ima veoma dug državni kontinuitet;
- Učenici/ce će trajnije zapamtiti historijsko-geografske činjenice vezane za Bosnu i Hercegovinu;
- Učenici/ce će u neposrednom kontaktu spoznati i zaključiti o prirodno-geografskim i kulturno-historijskim obilježjima Bosne i Hercegovine;
- Razvijati sposobnost određivanja regionalne pripadnosti i bitnih činilaca koji utiču na specifičnost pojedinih mesta u Bosni i Hercegovini;
- Učenici/ce će edukativno-rekreativno koristiti svoje slobodno vrijeme.
- Razvijati ljubav prema domovini i zavičaju;
- Povezati nastavno gradivo različitih nastavnih predmeta s viđenim i doživljenim;
- Njegovanje kulturnih navika;

POSEBNI / SPECIFIČNI CILJEVI- koji se odnose na usvajanje dijela NPP kroz:

- 1) neposredno upoznavanje sa prirodnim i kulturno-historijskim elementima užeg i šireg zavičaja;
- 2) komparativno usvajanje spoznaja o razlikama u prirodnom i kulturnom pejzažu Sarajevske kotline i sjeverne Hercegovine;
- 3) povezivanje informacija o prostoru na kojem se izvodi terenska nastava sa geografskim spoznajama o ostatku svijeta;
- 4) poboljšanje vještina orientacije na karti i u prostoru.

ZADACI

1) Opći zadaci su:

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestran odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

Telefon/faks ++387 33 24 01 00

e – mail: osvrhbosna@osvrhbosna.edu.ba

2) *Specifični zadaci su:*

- a) proučavanje objekata i fenomena u prirodi,
- b) razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- c) upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva
- d) razvijanje pozitivnog odnosa prema:
  - nacionalnim vrijednostima
  - kulturnim i estetskim vrijednostima
  - sportskim potrebama i navikama
  - pozitivnim socijalnim odnosima
  - shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
  - kulturno- historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine.
- e) podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja
- f) *osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice.*

**SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI
OSTVARUJU**

Pogodnost ovog oblika nastave jeste lakše i brže učenje, jer ovaj oblik nastave odražava temeljito planiranje aktivnosti izvan učionice, s jasno osmišljenim sadržajima, ciljevima i zadacima, sadržajno i metodički adekvatno pripremljenim. To podrayumijeva sljedeće:

- Tražiti ideje, posmatrati, izvoditi oglede, upoređivati sa rezultatima drugih grupa
- Uz pomoć nastavnika osposobljavati se za izradu plana istraživanja
- Pratiti redoslijed plana istraživanja
- Prezentirati dobivene rezultate
- Korisiti vlastitu kreativnost i maštu za dolaženje do rješenja
- Koristiti terminologiju, razumljivu učenicima u toku imenovanja i opisivanja živih bića, pojava, procesa u prirodi i društvu kako u sadašnjosti tako i u prošlosti.

NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

Nosioci predviđenih sadržaja i aktivnosti su:

- direktor škole
- učenici/ce i nastavnik/ca-voditelj Terenske nastave iz geografije i historije.
- predstavnici Vijeća roditelja i Vijeća učenika.

PLANIRANI OBUVAT UČENIKA

U školskoj 2023/2024.godini "Terenska nastava" će se realizovati u sljedećim razredima:

VIII razred (maksimalan broj učenika 30)

Telefon/faks ++387 33 24 01 00

e – mail: osvrhbosna@osvrhbosna.edu.ba

Ako učenik zbog zdravstvenog stanja ne može sudjelovati u pohađanju „Terenske nastave“ ili bi to sudjelovanje štetilo njegovom zdravlju, može biti oslobođen navedene aktivnosti uz prezentiranje nalaza ljekara specijaliste, koji izdaje javna zdravstvena ustanova, a roditelj dostavlja razredniku.

DUŽINA TRAJANJA

Jednodnevne terenske nastave će se održati prema navedenim razredima u sljedećim mjesecima:

VIII razred – novembar 2024. godine

PLANIRANI PUTNI PRAVCI I PLANIRANA DESTINACIJA

Odabir putnih pravaca je izvršen u skladu sa uzrastom učenika, nastavnim sadržajima iz predmeta geografija i historija te postavljenim ishodima učenja u okviru predmetnog kurikuluma.

VIII razred – novembar 2024. godine (Sarajevo – Konjic – Sarajevo)

OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

Prijevoz će biti obezbijeđen u dogovoru sa odabranim prijevoznikom što podrazumijeva polazak sa dogovorenog mjesta u određeno vrijeme, kao i povratak. Ostale usluge (ugostiteljskog i drugog tipa), će biti precizirane neposredno prije same realizacije terenske nastave

ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

Škole su dužne da pri realizaciji svih oblika odgojno-obrazovnog rada postupaju sa povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima ogleda se između ostalog i u obavezi škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja, te bezbjednosti, kroz poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada.

Bitna karakteristika „terenske nastave“ je u tome da se realizuje izvan školskih prostora i da je uspješnost njene organizacije i realizacije uslovljena mnogim faktorima objektivne i subjektivne naravi, među kojima dominantnu ulogu imaju bezbjednosni aspekti putovanja. Bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u realizaciji i organizaciji svih oblika odgojno-obrazovnog rada preduslov je za uspješno ostvarivanje ciljeva, zadataka, sadržaja i može se uspješno osigurati samo zajedničkim ulaganjem svih subjekata uključenih direktno ili indirektno u ove aktivnosti.

Telefon/faks ++387 33 24 01 00

e – mail: osvrhbosna@osvrhbosna.edu.ba

TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Podrazumijeva:

- prikupljanje podataka o organizaciji, uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika;
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada;
- ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještavanja roditelja o svim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja i daje saglasnost za učešće učenika;
- druge obaveze, uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada;

NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČESNIKA

Roditelji/staratelji samostalno finansiraju odlazak učenika/ca na Nastavu u prirodnoj sredini, uz prethodno potpisano saglasnost za odlazak.

